

Владимир Кривошејев

БИБЛИОГРАФИЈА ИСТОРИОГРАФСКИХ ИЗДАЊА О ВАЉЕВСКОМ КРАЈУ

У зборнику ВАЉЕВО 1945-1965 (Ваљево, Народни музеј Ваљево, 1997, објављен је Попис посебних издања ваљевске историографије који је обухватио посебна издања, изашла из штампе до краја 1996. године. Појава ове ретроспективне библиографије је иницирала и активност даљег перманентног праћења и регистравања нових историографских издања везаних за разноврсне аспекте прошлости, што се, у виду текуће библиографије, остварује на страницама Гласника. Ово је трећи наставак ове текуће библиографије и у њему су, азбучним редом, пописана она издања која су објављена од краја јуна протекле године (када је закључен прошли број Гласника) до закључења овога броја, 1. августа 2000. године.

ВАЉЕВСКИ АЛМАНАХ, св. 2, Београд, Удружење Ваљеваца у Београду, 2000, 416

Други број годишњег гласила Удружења Ваљеваца у Београду. Међу разноврсним прилозима о ваљевском крају налазе се и следећи са историографском тематиком: Милорад Радојчић, *Седамдесет пет година Удружења Ваљеваца у Београду*; Слободан Ж. Марковић, *Ваљевски крај и Ваљевци у првој половини 20. века*; Жарко Јовановић, *Ваљево под окупацијом 1914. године*; Исидор Ђуковић, *Чета изгинулих из села Ба*; Борислав Вујић, *Чувар задружног новца у рату*; Радован Марјановић, *Брана јесте наш, али јесмо ли и ми његови?*; Љубисав Гавриловић, *Драгојло Дудић*; Божин Јаневски, *Разграђена античка баштина Ваљева*; Живан Ј. Грујичић, *Праисторија подручја општине Осечина*; Божо Петровић, *Реч-две о некадашњој и садашњој градњи кућа на селу*; Предраг Јовановић Јовић, *Матуранти Ваљевске гимназије 1935/1936. године*; Миодраг Ал. Живановић, *Надрилекарство у ваљевском крају*; Живомир Симовић, *Уз стопедесету годишњицу покретања Шумадинке Љубомира Ненадовића*; Здравко Ранковић, *Оперета Ковачев син студент и Остоја Продановић, Књижевно стваралаштво на страницама ваљевске штампе у 19. веку*.

КОЛУБАРА – ВЕЛИКИ НАРОДНИ КАЛЕНДАР ЗА ПРЕСТУПНУ 2000, Ваљево, И. П. Колубара, 2000, 320

Популарно приређен годишњак, забавног карактера, са текстовима разноврсне тематике, међу којима се налази и већи број оних са историографском тематиком:

Борислав Вујић, *Рођени, венчани, умрли 1900.*; Љубомир Павловић, *Рад народних школа у Ваљевском округу; Тродневна екскурзија на Повлен; Трговци и занатлије почетком двадесетог века*; Милан П. Зарић, *Настанак ваљевског банкарства*, Милорад Белић, *Крушик – Привредни стожер Ваљева*; Марко Павловић, *Свештенство у ваљевском крају у време Првог устанка*; Драган Стаменић, *Ктиторски натпис у куполи цркве у Крчмару*; Велибор – Берко Савић, *Иконостас Ваљевске цркве*; Србољуб Моловић, *Летопис Цркве лајковачке*; Здравко Ранковић, *Ваљевски гимназијски директори*; Драгослав Ђорђевић, *Ваљево под окупацијом 1915-1918*; Радован Поповић, *Краљева потпора једном Ваљевцу*; Ђорђе Перић, *Милован Глишић у музичком опусу Стевана Ст. Мокрањца*; Александар Лома, *Вивци или нежење*; Тања Петровић, *Народни живот и обичаји у Бабајићу и Велишевцима*; Станиша Војиновић, *Претплатници из Ваљева и околине на књиге, новине и часописе*; Милорад Радојичић, *Ваљевци сахрањени на Новом гробљу у Београду*; Зоран Јоксимовић, *Насилно умрли 1941-1945. године*; Лаза Чурчић, *Забава и поука*.

Група аутора, БИОГРАФСКИ ЛЕКСИКОН ВАЉЕВСКОГ КРАЈА, књига 2, свеска 7 (И-Ј), (уредник Здравко Ранковић), Ваљево, Колубара 1999, стр. 69-144

Друга свеска друге књиге (укупно осма) лексикона са биографијама истакнутих становника ваљевског краја, као и људи који су својим радом оставили трага у Ваљеву, од најранијих времена до данас. Рађена азбучним редом. Ова свеска почиње биографијом генерала Исаковић Ђорђа, а завршава се биографијом адвоката Јовановић Ж. Јована.

Група аутора, СЕЋАЊА ЗА БУДУЋНОСТ, Ваљево, ОШ Сестре Илић, 2000, 152

Јубиларна споменица посвећена четрдесетогодишњици Основне школе Сестре Илић из Ваљева. Садржи више разноврсних прилога, почевши од биографија народних хероја, сестара Илић, преко краћег историјата школе, до пописа радика и свих свршених ученика.

Група аутора, МАНАСТИР СВЕТОГ НИКОЛАЈА – ЛЕЛИЋ, Ваљево 1999

Ова књига мањег обима се састоји из више разноврсних прилога: др Александар Б. Лома, *О имену села Лелић*; Љубомир Павловић, *Село Лелић*; Драган Стаменић, *Архитектура и зографисање храма*, као и више прилога Велибора Савића: *Грађење цркве, Капела породице Велимировић, Пренос моштију Владике Николаја и Свештенослужитељи и монаси*.

ГЛАСНИК ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ВАЉЕВО, бр. 33, Ваљево, Историјски архив Ваљево, 1999, 222

Нова свеска стручног гласила Историјског архива. Прилози су разврстани по рубрикама. У рубрици ТЕМА БРОЈА – ПОЗОРИШНИ ЖИВОТ ВАЉЕВА се налазе радови: Здравко Ранковић, *Добровољно друштво за театарска представљања (1860)*; Катарина Милиновић, *Градско народно позориште 1950-1956*; Драган Фелдић, *Гостовање у Ваљеву Народног позоришта Дунавске бановине из Пожаревца раних тридесетих година*. У рубрици ЧЛАНЦИ сврстани су следећи радови: Недељко Радосављевић, *Свештенство Ужичковаљевске митрополије*; Милан Ђурђевић, *Индустријско трговачко АД Суворор, Обреновац 1908-1947*; Милан Трипковић, *Рад Бачке литерарне дружине Чика Љуба у Ваљевској гимназији (1906-1941)*. Објављени су и следећи ПРИЛОЗИ: Мирко С. Бојанић, *Две урбанистичке скице делова Ваљева средином 19. века*; Станиша Војиновић, *Једно писмо Љубомира Ненадовића*, Милић Ј. Милићевић, *Имена српских пукова*. У рубрици МЕТОДОЛОГИЈА И ИСТОРИОГРАФИЈА је објављен рад: Владимир Кривошејев, *Герјеов: Развитак историјске науке као прилог развоју српске критичке историографије*, а у рубрици ГРАЂА прилог: Велибор Берко Савић, *Синорење Ваљевског атара*. У рубрици ИЗ РАДА АРХИВА су објављени радови: Зорица Ђоја Јеремић, *Радна организација усмереног образовања Ваљево – Радна заједница заједничких послова Ваљево, историјска белешка*, и Свемир Поповић, *Црквене матичне књиге ваљевског краја у Историјском архиву Ваљево*. Објављене су и следеће КРИТИКЕ И ПРИКАЗИ: Владимир Кривошејев, *Библиографија историографских издања о ваљевском крају (јануар 1998-јун 1999)*; Драгана Лазаревић Илић, *Изложба: Кроз фондове и збирке Историјског архива Ваљево, избор из архивске грађе*; Мирослав Перишић, *Бојан Димитријевић, Ваљевски равногорци – Југословенска војска у отаџбини у ваљевском крају 1941-1945*; Недељко Радосављевић, *Ратовање Петог пешадијског пука краља Милана*; Владимир Кривошејев, *Марко Павловић, Манастири Шабачковаљевске епархије*; Владимир Кривошејев, *Борислав Челиковић, Светилишта рудничког краја*; Владимир Кривошејев, *Помоћ Хиландару народа среза Тамнавског 1855. године* и Данко Страхињић, *Д Сурдел, Ислам*. Објављена је и БИБЛИОГРАФИЈА Александра Фостиков, *Библиографија објављених историјских извора у Гласнику ДСС, односно СУД (1846-1864/65-1892)*, као и три IN MEMORIAM-а посвећена Селимиру Тимотићу, Миливоју Крстићу и Богомиру Болу Јеремићу.

Недељко Радосављевић, УЖИЧКО-ВАЉЕВСКА МИТРОПОЛИЈА 1739-1804, Историјски архив Ваљево, 2000, 224

Монографија (допуњен ауторов магистарски рад) посвећена питањима црквеног устројства у Ужичковаљевској митрополији током 18. века у којој аутор даје одговоре на многа до сада отворена питања. Садржи се

из поглавља: Увод, Ужичко-ваљевска митрополија 1739-1766, Митрополија у Васељенској патријаршији 1766-1804, Архијереји, Простор, Књига и Архитектура и уметност.

СЕЛО САНКОВИЋ – ГОДИШЊАК, (уредник Здравко Ранковић), број 1, Ваљево, Колубара, 1999, 60

Први број оригиналног часописа посвећеног једном селу. У мноштву разноврсних прилога, преузетих из старијих издања, или насталих наменски, издвајају се они са историографском вокацијом: Љубомир Павловић, *Санковић*; Зоран Јоксимовић, *Житељи Санковића 1823. и 1832. године*; *Пчелари из 1834*; *Лицитације*; *Становништво*; *Одборници*; *Некролози*; Живко Романовић, *Јунакова рука*; Тихомир Дражић, *Белег кнеза Јовице*; *Историјске знаменитости*; Миле Недељковић, *О имену села Санковић*; *У Санковићу 1914*; Душан Трипковић, *Прва позоришна представа*; Миливоје Крстић, *Светислав Миловановић – учитељ и Школа*.

СЕЛО САНКОВИЋ – ГОДИШЊАК, (уредник Здравко Ранковић), број 2, Ваљево, Колубара, 2000, 60

Други број овог часописа. Као и предходни број, садржи више историографских прилога: *Погинули и умрли у ратовима 1912-1918*; *Ратовање Живојина Лазић (из Дневника)*; Зоран Јоксимовић, *Ратници причају*; Мијо Стојкановић, *Памтим све о Санковићу – сећање на избеглиштво*; Добросав Ст. Павловић, *Заоставштина кнеза Јовице*; Ђурђица Петровић, *Застава кнеза Јовице*; *За спомен кнезу Михаилу*; *Старе вести*; *Бирокрацки принцип – прогон Миловановића из политичких разлога*; и *Одузимање земљишта*.

Селимир Тимотић, ОСНОВНА ШКОЛА „МИЛОВАН ГЛИШИЋ” У ВАЉЕВСКОЈ КАМЕНИЦИ, Ваљево, Графичар, 1999, 296

Монографија сеоске основне школе, посвећена јубилеју 175 година њеног постојања. После Увода, по поглављима су обрађене следеће теме: Каменичка школа од настанка па до краја Првог светског рата, школа од краја Првог светског до краја Другог светског рата, рад Школе у социјалистичком периоду, затим су обрађена и издвојена одељења у селима Миличиници, Осладићу, Горњој Буковици и Оглађеновцу, док завршни делови књиге садрже пописе предавача и ученика.